

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

คณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไม้
อำเภอดำเนินสะดวก
จังหวัดราชบุรี

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงาน ของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตาม มาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของ รัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เป็น ต้นไป

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงได้จัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ขึ้น ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ๖ บท คือ

- บทที่ ๑ บทนำ
- บทที่ ๒ การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง
- บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง
- บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- บทที่ ๕ การติดตาม การรายงาน และการทบทวน
- บทที่ ๖ การสื่อสารและการรายงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จะช่วยลดความสูญเสียจากเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น และช่วยให้การ ดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๓
บทที่ ๒ การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง	๑๑
บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง	๑๖
บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๒
บทที่ ๕ การติดตาม การรายงาน และการทบทวน	๒๖
บทที่ ๖ การสื่อสารและการรายงาน	๒๗
ภาคผนวก	

บทที่ ๑ บทนำ

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยมี รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งให้ หน่วยงาน ของรัฐที่ยังไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายประกาศหลักเกณฑ์ฉบับนี้ในรอบ ระยะเวลาบัญชีถัดไป

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ขึ้น โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งมีการแต่งตั้ง คณะทำงานผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด เพื่อเป็นกลไกใน การขับเคลื่อนให้มีการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นรูปธรรม

๑. นโยบายการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ขององค์การ บริหารส่วนตำบลท่านัด ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ท่านัด สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งส่งผลให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ท่านัด ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่อง ให้สามารถปฏิบัติงานใน “งาน บริการหลักที่มีความสำคัญ” ได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

๑.๑ วัตถุประสงค์

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) จัดทำขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลท่านัดในสภาวะวิกฤติ

๒. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสภาวะ วิกฤติหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ที่เกิดขึ้น

๓. เพื่อลดผลกระทบจากการชะงักในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการประชาชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด

๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ ที่เกิดขึ้น

๕. เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด มีความ เชื่อมั่นในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด แม้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงและส่งผลกระทบ จนทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดต้องหยุดชะงัก

๖. เพื่อให้มีกระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่า ด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

๗. เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างในทุกระดับชั้น ที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับ ที่เพียงพอและเหมาะสม

๘. เพื่อให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงขององค์กร และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร การบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างทั่วถึง

๑.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

ความเสี่ยง (Risk) หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

๑.๓ รูปแบบ วิธีการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทำนองเดียวกัน โดยปัจจัยหลักของการบริหารความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล ในฐานะที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลทำนอง ถือเป็นผู้กำกับดูแล และเป็นผู้กำกับดูแล จึงกำหนดหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เพื่อให้ฝ่ายบริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลทำนอง นำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งตามหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กระทรวงการคลังได้กำหนดเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน ซึ่งหลักการบริการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลทำนอง ให้ฝ่ายบริหารหรือผู้บริหารทุกระดับ นำไปปฏิบัติ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

- (๑) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
- (๒) ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
- (๓) การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
- (๔) การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๕) การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
- (๖) การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์และการตัดสินใจ
- (๗) การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
- (๘) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ผู้บริหารทุกระดับใช้กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

- (๑) การวิเคราะห์องค์กร
- (๒) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) การระบุความเสี่ยง
- (๔) การประเมินความเสี่ยง
- (๕) การตอบสนองความเสี่ยง

(๖) การติดตามและทบทวนความเสี่ยง

(๗) การสื่อสารและการรายงาน

ทั้งนี้ คณะทำงานผู้รับผิดชอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ใช้กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง

๒. นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับการเห็นชอบโดยคณะทำงาน ซึ่งองค์การบริหารส่วน ตำบลท่านัด ระดับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ ได้แก่ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้ น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงในระดับมากที่สุด

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ได้กำหนดนโยบายการ บริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์การบริหารส่วนตำบล ท่านัดยอมรับได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนี้

ด้านการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการการปฏิบัติงานทั่วไปของ องค์กร และยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบเกี่ยวข้องกับการให้บริการของ ประชาชน ทั้งนี้ ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกันวัตกรรมและการพัฒนา

ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกรณี และมุ่งมั่นจะสร้าง ระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงของ องค์กร

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และ ยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางสำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่นแบบความคิดเห็น หรือการเก็บสถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศใน การให้บริการประชาชน

ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยง ระดับน้อยเกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับ ภาพลักษณ์ที่สะท้อนประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความ น่าเชื่อถือเกิดจากการปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเนื้อแท้

๓. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด

ผู้กำกับดูแล หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาหน่วยงานของรัฐ

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานรัฐ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด

ฝ่ายบริหาร หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ หัวหน้าสำนักปลัด และผู้อำนวยการกองทุกส่วนราชการ หัวหน้าฝ่ายภายในส่วนราชการทุกฝ่าย

ผู้รับผิดชอบ หมายความว่า คณะบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ แผนงาน / โครงการ เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในของหน่วยงาน ตามประเภทของความเสี่ยง ๖ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจากการใช้ยุทธศาสตร์ ที่ไม่เหมาะสม การที่ยุทธศาสตร์ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจ การมียุทธศาสตร์ที่ไม่ชัดเจนและความไม่เหมาะสมของยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจเกิดจากการที่สภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจการเมือง และสังคมหรือไม่ และประเด็นยุทธศาสตร์ ย่อยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของหน่วยงานหรือไม่

๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการใช้ทรัพยากรโดยไม่ทำให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดและหน่วยงานต่าง ๆ ใน การระบุความเสี่ยง หน่วยงานต้องพิจารณาว่า การดำเนินการใดสามารถทำงานได้ดี และ การดำเนินการใดทำงานได้ไม่ดี หน่วยงานมีโครงสร้างและระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่เชื่อถือได้หรือไม่ และหน่วยงานมีทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการ ดำเนินงานหรือไม่

๓) ความเสี่ยงด้านการเงินและทรัพยากร (Financial and material Risks) หมายถึง ความเสี่ยงต่อสถานะการเงินและทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ทั้งด้าน รายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน และหนี้สิน ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ทรัพยากรใดจะมีผลต่อการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด (ทั้งที่ชัดเจนและไม่ ชัดเจน รวมถึง ข้อผูกพันและปัจจัยภายนอก) และอะไรคือปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยง เหล่านั้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย (Compliance Risks) หมายถึง การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ทั้งของภายในและภายนอกองค์กร ในการระบุ ความเสี่ยง หน่วยงานต้องพิจารณาว่า งาน กระบวนการ และบุคลากรดำเนินงานตาม กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ สามารถเกิดการกระทำผิดกฎระเบียบได้อย่างไรบ้างและ หากเกิดขึ้น ระบบตรวจสอบภายในจะสามารถ

ตรวจเจอหรือไม่ และมีกรณีตัวอย่างจาก อดีตเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการละเว้นการปฏิบัติ

๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) หมายถึง ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๕. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการนำความเสี่ยงที่ระบุ มาจัดลำดับ ความเสี่ยง โดยการประเมินโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เหล่านั้น และผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินแล้วนำมากำหนดเป็นระดับความเสี่ยงในแผนภูมิความเสี่ยง เพื่อช่วยให้สามารถเห็นภาพว่าเมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้ว ปัจจัยเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการ ก่อนหลังเป็นการจัดลำดับความเสี่ยงและสามารถตัดสินใจวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ต่อไปองค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ซึ่ง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับ ของความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังนี้

๑. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (L)

ตาราง ๑.๑ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นร้อยละ ๒๑ - ๔๐
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นร้อยละ ๔๑ - ๖๐
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นร้อยละ ๖๑ - ๘๐
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๑.๒ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๕ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๒ - ๓ ปี ต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๑ ปี ต่อครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๑-๖ เดือน ต่อครั้ง
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

ตาราง ๑.๓ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น แต่นาน ๆ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นค่อนข้างสูง หรือบ่อย ๆ
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง

๒. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ (I)
 ตาราง ๒.๑ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๒๑-๔๐
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๔๑-๖๐
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง ร้อยละ ๖๑ - ๘๐
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างมาก ร้อยละ ๘๐

ตาราง ๒.๒ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

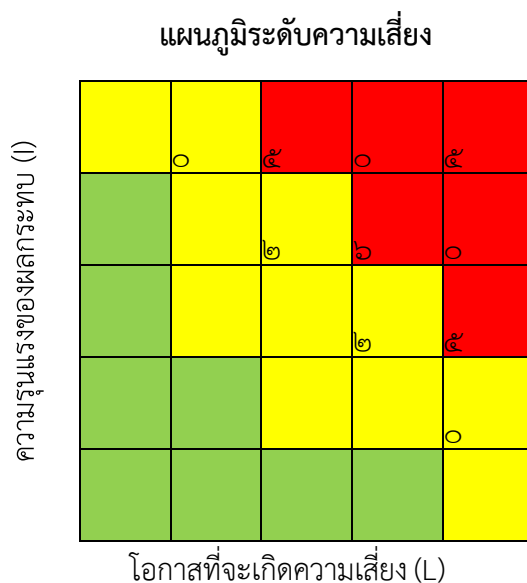
คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	> ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	> ๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๔	สูง	> ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕	สูงมาก	> ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตาราง ๒.๓ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและบาดเจ็บ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
๒	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต

- ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

■ (แดง)	สูง	(คะแนนไม่น้อยกว่า ๑๕)
■ (เหลือง)	ปานกลาง	(คะแนน ๕-๑๔)
■ (เขียว)	ต่ำ	(คะแนน ๑-๔)

๖. การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งแนวทางการจัดการความเสี่ยงมี ๖ กลยุทธ์ ดังนี้

๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจ หยุด ยกเลิก โครงการหรือกิจกรรมนั้นไป

๒) การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่นลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ หรือ ควบคุมป้องกันให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๔) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ ไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกัน แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๕) การกระจายความเสี่ยงหรือการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่นความเสี่ยงของปริมาณน้ำในลำคลองลดลงเนื่องจากปริมาณน้ำฝนลดลง

๗. โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบของทุกระบวนการทำงาน มีความเชื่อมโยงกันทุกระดับ ดังนั้นโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด จึงมีความเชื่อมโยงกัน โดยมีคณะทำงานผู้รับผิดชอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดซึ่งแต่งตั้งจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานคณะทำงาน หัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกองทุกกอง เป็นคณะทำงาน คณะทำงานจะเป็นผู้ร่างกำหนดนโยบาย ผลักดัน และติดตามการบริหารจัดการความเสี่ยง ในขณะที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ทุกกอง/ส่วนราชการ ปฏิบัติหน้าที่ ประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการความเสี่ยงตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกอง องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด แต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยคณะทำงานผู้รับผิดชอบ มีอำนาจหน้าที่ในการ ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และ ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๘. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. การกำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง คณะทำงานประชุมรับทราบนโยบายและกำหนดแนวทางร่วมกันในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำคู่มือบริหารจัดการความเสี่ยง แล้วสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรทราบ

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงแยกตามส่วนราชการ มีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การระบุความเสี่ยง ทุกกองพิจารณาโครงการ/กิจกรรม แล้วนำมาระบุความเสี่ยงตามประเภทของความเสี่ยง ๔ ด้าน และแหล่งที่มาของความเสี่ยง โดยใช้แบบ R - ๑

๒.๒ การประเมินความเสี่ยง ทุกกองการนำความเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์และระดับความรุนแรงของผลกระทบ และจัดลำดับความเสี่ยง ๓ ระดับ โดย ประเมินตามแผนภูมิความเสี่ยง เพื่อช่วยในตัดสินใจกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง แล้ว ส่งให้คณะทำงานพิจารณากลับกรอง โดยใช้แบบ R - ๒

๒.๓ การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ทุกกองพิจารณาใช้กลยุทธ์ ๖ กลยุทธ์ เพื่อจัดการจัดการความเสี่ยง กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ กำหนด ผู้รับผิดชอบดำเนินการ แล้วส่งให้คณะทำงานพิจารณากลับกรอง โดยใช้แบบ R - ๓

๓. คณะทำงานประชุมเพื่อพิจารณากลับกรองแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละกอง แล้วสรุปจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนอนายกพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนฯ

๔. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๕

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด สามารถบรรลุเป้าหมาย ขจัดหรือลดผลกระทบจากเหตุการณ์ปัญหาอุปสรรค หรือสิ่งที่ไม่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้น และสามารถป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรโดยรวมขององค์กร

บทที่ ๒ การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด (Risk Inventory) โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอโดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การระบุความเสี่ยง หน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้

ก. เหตุการณ์ความเสี่ยง

ข. สาเหตุความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริง (Root Cause) ของความเสี่ยง

ค. ผลกระทบทั้งด้านลบ/หรือด้านบวก

หน่วยงานจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบต่อเป้าหมายที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยง เดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกันมีมุมมองในภาพรวมชัดเจน มากขึ้น ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดประเภทความเสี่ยงไว้ ๖ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจากการใช้ ยุทธศาสตร์ ที่ไม่เหมาะสม การที่ยุทธศาสตร์ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจ การมียุทธศาสตร์ที่ ไม่ชัดเจนและความไม่เหมาะสมของยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจเกิดจากการที่สภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง ใน การระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมหรือไม่ และประเด็นยุทธศาสตร์ ย่อยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของหน่วยงานหรือไม่

๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจาก การดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการใช้ทรัพยากรโดยที่ไม่ทำให้เกิดประโยชน์เต็มที่ ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดและหน่วยงานต่าง ๆ ใน การระบุความเสี่ยง หน่วยงานต้อง พิจารณาว่า การดำเนินการใดสามารถทำงานได้ดี และ การดำเนินการใดทำงานได้ไม่ดี หน่วยงานมี โครงสร้างและระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่เชื่อถือได้หรือไม่ และหน่วยงานมีทรัพยากรที่เพียงพอและ เหมาะสมต่อการ ดำเนินงานหรือไม่

๓) ความเสี่ยงด้านการเงินและทรัพยากร (Financial and material Risks) หมายถึง ความเสี่ยงต่อสถานะการเงินและทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ทั้งด้าน รายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน และหนี้สิน ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ทรัพยากรใดจะมีผลต่อการเงินของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด (ทั้งที่ชัดเจนและไม่ ชัดเจน รวมถึง ข้อมูลผูกพันและปัจจัยภายนอก) และอะไร คือปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยง เหล่านั้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย (Compliance Risks) หมายถึง การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ทั้งของภายในและภายนอกองค์กร ในการระบุ ความเสี่ยง หน่วยงานต้องพิจารณาว่า งาน กระบวนการ และบุคลากรดำเนินงานตาม กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ สามารถเกิดการกระทำผิดกฎระเบียบได้อย่างไรบ้างและ หากเกิดขึ้น ระบบตรวจสอบภายในจะสามารถ ตรวจเจอหรือไม่ และมีกรณีตัวอย่างจาก อดีตเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการละเว้นการปฏิบัติ

๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิด จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) หมายถึง ความเสี่ยงที่ ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัดให้คะแนนความเสี่ยงตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (I) โดยช่วงคะแนน แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

	(แดง)	สูง	(คะแนนไม่น้อยกว่า ๑๕)
	(เหลือง)	ปานกลาง	(คะแนน ๕-๑๔)
	(เขียว)	ต่ำ	(คะแนน ๑-๔)

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภายใน การวิเคราะห์สถานการณ์

๓. การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม เมื่อส่วนราชการประเมินความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแล้ว ต้องพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ในระดับกลุ่มและผลกระทบที่มีต่อหน่วยงานในภาพรวม

๔. จัดลำดับความเสี่ยง เมื่อพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงต้องจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ให้คะแนนความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง ความเสี่ยงที่เท่ากัน จะใช้การพิจารณาความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านที่ส่วนราชการรับผิดชอบ หรือลักษณะของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานประกอบ

นอกจากนี้ คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่านัด ได้กำหนดแบบฟอร์ม กระจายทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง ตาม แบบ R - ๑ เพื่อให้ทุกส่วนราชการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการระบุ เหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่เป็นความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นและส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ องค์กรหรือกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดการหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ในเรื่องนี้แต่ละส่วนราชการได้ทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงสามารถสรุปเป็นความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ท่านัด ดังนี้

บทที่ ๓
การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการนำความเสี่ยงที่ระบุ มาจัดลำดับ ความเสี่ยง โดยการประเมินโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เหล่านั้น และผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหาย ที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินแล้วนำมากำหนดเป็นระดับความเสี่ยงในแผนภูมิ ความเสี่ยง เพื่อช่วยให้สามารถเห็นภาพว่าเมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้ว ปัจจัยเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการ ก่อนหลังเป็นการจัดลำดับความเสี่ยงและสามารถตัดสินใจวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ต่อไปองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ซึ่ง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับ ของความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังนี้

๑. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)

ตาราง ๑.๑ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสดังกล่าวขึ้นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นร้อยละ ๒๑ - ๔๐
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นร้อยละ ๔๑ - ๖๐
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นร้อยละ ๖๑ - ๘๐
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๑.๒ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น ๕ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น ๒ - ๓ ปี ต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น ๑ ปี ต่อครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น ๑-๖ เดือน ต่อครั้ง
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น ๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

ตาราง ๑.๓ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นเพียงเล็กน้อย
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวขึ้น แต่นาน ๆ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นบางครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นค่อนข้างสูง หรือบ่อย ๆ
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวขึ้นทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง

๒. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ (I)
 ตาราง ๒.๑ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๒๑-๔๐
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๔๑-๖๐
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง ร้อยละ ๖๑ - ๘๐
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง มากกว่า ร้อยละ ๘๐

ตาราง ๒.๒ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	> ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	> ๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๔	สูง	> ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕	สูงมาก	> ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

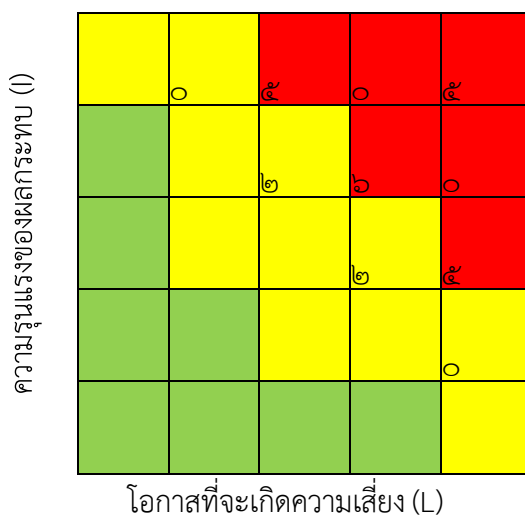
ตาราง ๒.๓ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและ บาดเจ็บ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
๒	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต

- ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

- (แดง) สูง (คะแนนไม่น้อยกว่า ๑๕)
- (เหลือง) ปานกลาง (คะแนน ๕-๑๔)
- (เขียว) ต่ำ (คะแนน ๑-๔)

แผนภูมิระดับความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนัก ได้กำหนดแบบฟอร์มกระดาษทำการประเมินความเสี่ยง ตาม แบบ R - ๒ เพื่อให้ทุกกองและส่วนราชการ นำความเสี่ยงที่ได้จากกระดาษทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง (แบบ R - ๑) มาวิเคราะห์ว่าความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดและมีผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นว่าเหตุการณ์ใดมีความเสี่ยงมากกว่ากัน นำไปสู่การกำหนดระดับความเสี่ยงตามแผนภูมิระดับความเสี่ยงแล้วตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยคำนึงประโยชน์และความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพิ่ม ซึ่งสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนักได้ ดังนี้

การประเมินความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนัด อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	วิธีการบริหารความเสี่ยง								หมายเหตุ
		โอกาส	ผลกระทบ		ปฏิเสธ	ลดโอกาส	ลดผลกระทบ	โอน	ยอมรับ	เฝ้าระวัง	แผนฉุกเฉิน	ส่งเสริม/ผลักดัน	
งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	การงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขาดความรู้และเจ้าหน้าที่โดยตรง	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)			/	/	/				
การตรวจและอนุมัติฎีกาเบิกจ่ายเงิน	การตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินไม่ครบถ้วนตามระเบียบฯ	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)		/				/			
การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)		/				/			

โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	วิธีการบริหารความเสี่ยง								หมายเหตุ
		โอกาส	ผลกระทบ		ปฏิเสธ	ลดโอกาส	ลดผลกระทบ	โอน	ยอมรับ	เฝ้าระวัง	แผนฉุกเฉิน	ส่งเสริม/ผลักดัน	
ซ่อมแซมไฟฟ้า สาธารณะภายใน ตำบล หมู่ที่ ๑ - ๘	ไฟฟ้าสาธารณะเกิดการ ชำรุดเสียหายตลอดทั้งปี และมีจำนวนมาก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้าน ไฟฟ้ามาปฏิบัติงานซ่อมแซม	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	๒ (มีผลกระทบในการ ปฏิบัติงานหรือ วัตถุประสงค์ ร้อยละ ๒๑ - ๔๐)	๖ (ปานกลาง)								√	
ระบบสารสนเทศ เพื่อการศึกษา	สัญญาณอินเทอร์เน็ต ใน สถานศึกษา	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการ ปฏิบัติงานหรือ วัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)								/	
การสนับสนุนการ ออกกำลังกาย	เครื่องออกกำลังกาย สาธารณะ บางประเภท อาจไม่สามารถใช้บริการได้ เนื่องจากเกิดความชำรุด	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการ ปฏิบัติงานหรือ วัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)		/						/	
สนับสนุนศูนย์ ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลท่านัด	ขาดบุคลากรที่มีความรู้ใน การผลักดันให้ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีฯ ชับเคลื่อนไปได้	๓ (มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	๓ (มีผลกระทบในการ ปฏิบัติงานหรือ วัตถุประสงค์ ร้อยละ ๔๑ - ๖๐)	๙ (ปานกลาง)					/				

โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความ เสี่ยง	วิธีการบริหารความเสี่ยง								หมายเหตุ	
		โอกาส	ผลกระทบ		ปฏิเสธ	ลดโอกาส	ลดผลกระทบ	โอน	ยอมรับ	เฝ้าระวัง	แผนฉุกเฉิน	ส่งเสริม/ ผลักดัน		
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ให้แก่ผู้สูงอายุ พิกัด เอดส์	ผู้สูงอายุ คนพิการ ย้ายที่อยู่ โดยไม่ได้แจ้งให้องค์การ บริหารส่วนตำบลท่านัด ทราบ	๒ (มีโอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	๑ (มีผลกระทบในการ ปฏิบัติงานหรือ วัตถุประสงค์ ร้อยละ ๒๐)	๒ (ต่ำ)		/								

บทที่ ๔ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้บริหารพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง หรือทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด กำหนดแนวทางการจัดการความเสี่ยงไว้ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสี่ยงหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยง ลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งแนวทางการจัดการความเสี่ยง ๖ กลยุทธ์ มีดังนี้

๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจ หยุด ยกเลิก โครงการหรือกิจกรรมนั้นไป

๒) การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่นลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการระงับข้อพิพาท เป็นต้น

๓) การลดผลกระทบของความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ หรือ ควบคุมป้องกันให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๔) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ ไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกัน แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๕) การกระจายความเสี่ยงหรือการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

๖) ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่นความเสี่ยงของปริมาณน้ำในลำคลองลดลงเนื่องจากปริมาณน้ำฝนลดลง

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและรายงานความเสี่ยง คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ได้กำหนดแบบฟอร์ม แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R - ๓) เพื่อให้ทุกส่วนราชการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดกิจกรรมหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ระยะเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ แยกเป็นรายโครงการ/กิจกรรม ตามที่ได้ประเมินความเสี่ยงและตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ (แบบ R - ๒) สรุปเป็นแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านัด ได้ดังนี้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนด อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

ระดับ ความ เสี่ยง	ชื่อความเสี่ยง	ระดับ ผลกระทบ (องค์กรหรือ ส่วนราชการ)	เจ้าของ ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดความเสี่ยง	วิธีการติดตามและ รายงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๙ (ปานกลาง)	งานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	ส่วนราชการ	สำนักปลัด อบต.	สำนักปลัด อบต. ได้ออกคำสั่ง มอบหมายงานภายในสำนัก ปลัดโดยมอบหมายงานให้กับ เจ้าหน้าที่ให้ควบคุมดูแลให้ เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย อย่างชัดเจนแต่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ผู้ช่วยเพื่อให้ดำเนินงานได้ อย่างเรียบร้อย	การงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยได้ อย่างถูกต้องและ ครบถ้วนตามขบวนการและไม่มีข้อ ร้องเรียนเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่	รายงานการ ปฏิบัติงานทุกครั้งที่มี เหตุให้กับ ผู้บังคับบัญชาทราบ ถึงผลการปฏิบัติงาน	ต.ค.๖๔ - ก.ย.๖๕	นายพิรยุทธ สิรินาวณิชย์
๙ (ปานกลาง)	การตรวจและอนุมัติ ฎีกาเบิกจ่ายเงิน	ส่วนราชการ	กองคลัง	ควบคุม จัดทำคู่มือ ประชุม ซักซ้อมการปฏิบัติงานในการ ตรวจสอบเอกสารประกอบ ฎีกาตามลำดับ	เอกสารประกอบฎีกา ครบถ้วน ถูกต้อง	เจ้าหน้าที่ทำการ ตรวจสอบเป็น ประจำทุกเดือน	ต.ค.๖๔ - ก.ย.๖๕	น.ส. ไพรวรรณ เตยแก้ว

ระดับ ความ เสี่ยง	ชื่อความเสี่ยง	ระดับ ผลกระทบ (องค์กรหรือ ส่วนราชการ)	เจ้าของ ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดความเสี่ยง	วิธีการติดตามและ รายงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๙ (ปานกลาง)	การจัดซื้อจัดจ้าง	ส่วนราชการ	กองคลัง	ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการเบิกจ่ายแต่ละไตรมาสให้ตรงกับความต้องการใช้งานมากที่สุด	เอกสารเบิกจ่ายที่ยังไม่ครบถ้วน	ติดตามเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนการจัดหาพัสดุ	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. เกวลิน สมพงษ์
๖ (ปานกลาง)	ซ่อมแซมไฟฟ้า สาธารณะ ภายใน ตำบล หมู่ที่ ๑ - ๘	ส่วนราชการ	กองช่าง	สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านพลังงานไฟฟ้า เพื่อซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะ	ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะแล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน หลังจากได้รับแจ้งไฟฟ้าชำรุดเสียหายจากประชาชน	ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะมีความรวดเร็วมากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. เสาวลักษณ์ พรมแก้ว
๙ (ปานกลาง)	ระบบสารสนเทศ เพื่อการศึกษา	องค์กร	กองการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา	มีระบบอินเทอร์เน็ต	ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา พร้อมใช้งาน	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. สมฤทัย เวชเกษม
๙ (ปานกลาง)	การสนับสนุนการ ออกกำลังกาย	ส่วนราชการ	กองการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	มอบหมายเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบความชำรุดเสียหายและดำเนินการหาผู้รับจ้างเข้าซ่อมแซม	เครื่องออกกำลังกายสาธารณะที่ชำรุดเสียหายได้รับการซ่อมแซม	ผู้รับจ้างเข้าซ่อมแซมใช้งานได้เป็นปกติ	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. สมฤทัย เวชเกษม

ระดับ ความ เสี่ยง	ชื่อความเสี่ยง	ระดับ ผลกระทบ (องค์กรหรือ ส่วนราชการ)	เจ้าของ ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดความเสี่ยง	วิธีการติดตามและ รายงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๙ (ปานกลาง)	การดำเนินงานของ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีขาด ความต่อเนื่องและ ไม่เป็นรูปธรรม	ส่วนราชการ	กองสวัสดิการ สังคม	สรรหาบุคลากรที่มีความรู้มา ให้คำแนะนำในการดำเนินงาน	การดำเนินงานของ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีสามารถ ดำเนินงานได้อย่าง ต่อเนื่อง	ติดตามผลการ ดำเนินงานของศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยี	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. นริศรา ภัทรปวัฒน์วิฑู
๒ (ต่ำ)	การดำเนินการ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ให้แก่ผู้สูงอายุ พิการ เอ็ดส์ ไม่ ถูกต้องในบางครั้ง	ส่วนราชการ	กองสวัสดิการ สังคม	ประสานงานกับส่วนราชการ ภายนอก (อำเภอ) เพื่อขอรับ ข้อมูลผู้โอนย้ายเพื่อนำมาเป็น ข้อมูลเบื้องต้น	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ไม่มีการซ้ำซ้อนกับ หน่วยงานอื่นเนื่องจาก มีข้อมูลผู้โอนย้ายแล้ว	ติดตามจำนวนการ จ่ายเงินเบี้ยยังชีพที่ ซ้ำซ้อนกับหน่วยงาน อื่น	ต.ค.๖๔ – ก.ย.๖๕	น.ส. นริศรา ภัทรปวัฒน์วิฑู

บทที่ ๕

การติดตาม การรายงาน และการทบทวน การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนด

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารความเสี่ยง ให้ส่วนราชการภายในดำเนินการเป็นระยะรอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน ซึ่งให้ดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารความเสี่ยง การติดตามและทบทวนจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะทำงานผู้รับผิดชอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนด ได้กำหนดแบบฟอร์มสำหรับจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R - ๔) เพื่อให้ทุกกองและส่วนราชการ ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องระบุความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเลือกระบุสถานะว่า แล้วเสร็จ , อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือยังไม่ได้ดำเนินการ พร้อมทั้งแสดงเอกสารหลักฐานที่บ่งชี้ถึงการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบการจัดทำรายงานรวมถึงต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยใช้เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงตามแบบ R - ๒ ซึ่งหากความเสี่ยงยังคงมีอยู่ก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับปีถัดไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการติดตามการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งให้รายงานผลการติดตามตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของส่วนราชการทุกส่วนราชการ ปีละ ๒ ครั้ง (รอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน) และให้ทุกส่วนราชการทบทวนความเสี่ยงที่ได้จากการติดตามให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของทุกปี (แบบ R - ๕)

สำหรับการติดตามผลและการทบทวนในระดับหน่วยงานหรือองค์กร คณะทำงานผู้รับผิดชอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าหนด ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน และดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของปีถัดไปให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ในส่วนของแบบติดตามผลการจัดการความเสี่ยง (แบบ R - ๔) และแบบการทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R - ๕) กำหนดไว้ในภาคผนวก ส่วนราชการภายในสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับส่วนราชการภายในต่อไป

บทที่ ๖ การสื่อสารและการรายงาน

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนักรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two – way Communication) องค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น มีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก ดังนี้

การสื่อสารภายใน ได้แก่

- การสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down)
- การสื่อสารแบบจากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up)
- การสื่อสารระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Divisions)

การสื่อสารภายนอก ได้แก่

- การสื่อสารแบบหน่วยงาน/องค์กรไปยังหน่วยงานหรือองค์กร
- การสื่อสารแบบหน่วยงาน/องค์กรไปยังหน่วยงาน/องค์กรผู้กำกับดูแล และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการภายในทุกส่วนราชการให้และได้รับข้อมูลจากผู้บริหาร โดยใช้เวทีการประชุมคณะทำงาน การประชุมระหว่างหัวหน้าส่วนราชการ พนักงาน รวมทั้งการรับทราบหนังสือราชการจากการสั่งการของผู้บริหาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้และรับข้อมูล

ประเภทของข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารที่ควรได้รับ ได้แก่กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือราชการที่ต้องยึดเป็นหลักปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวมถึงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ทั้งจากแหล่งภายนอกและภายใน ควรได้รับการบันทึก เปิดเผยและสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งในรูปแบบและเวลาเพื่อช่วยให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็ว การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานอื่นที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับและทุกกิจกรรมขององค์กร ความเสี่ยงทั้งหมด ที่มีผลกระทบสำคัญขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ ซึ่งการติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๘.๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

๘.๒) การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุการณ์

ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว หากองค์กรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้องค์กรควรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ภาคผนวก

คำอธิบาย
แบบรายงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

แบบ RM - ๔ การติดตามผลการบริหารความเสี่ยง

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
	ยุทธศาสตร์	ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการฯ
	แผนงาน/โครงการ	ระบุชื่อแผนงาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี
	วัตถุประสงค์แผนงาน/โครงการ	ระบุวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ
	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	ระบุตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ
	หน่วยงาน	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ
คอลัมน์ (๑)	รหัสปัจจัยเสี่ยง	ระบุรหัสปัจจัยเสี่ยง อ้างอิงตามที่ระบุไว้ในแบบ RM ๑ (๑) คอลัมน์ (๑)
คอลัมน์ (๒)	ปัจจัยเสี่ยง	ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม/ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแบบ RM - ๑ คอลัมน์ (๔)
คอลัมน์ (๓)	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระบุวิธีการจัดการความเสี่ยง ด้วยการควบคุม/ลดความเสี่ยงให้ระบูกิจกรรมการควบคุมภายใน หรือแผน/มาตรการเพิ่มเติม ตามที่ระบุไว้ใน RM - ๓ คอลัมน์ (๕)
คอลัมน์ (๔)	เป้าหมาย/ผลสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง	ระบุที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการความเสี่ยง ตามที่ระบุไว้ใน RM - ๓ คอลัมน์ (๖)
คอลัมน์ (๕)	ระยะเวลาที่กำหนด	ระบุระยะเวลาหรือช่วงระยะเวลาดำเนินการของการควบคุมภายในหรือการจัดการความเสี่ยง ตามที่ระบุไว้ใน RM - ๓ คอลัมน์ (๘)
คอลัมน์ (๖)	ร้อยละความคืบหน้า	ระบุความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง โดยแสดงเป็นร้อยละของความสำเร็จของการดำเนินการ
คอลัมน์ (๗)	ผลการดำเนินการ	ระบุผลการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง
คอลัมน์ (๘)	เอกสาร/หลักฐาน	ระบุเอกสาร/หลักฐานอ้างอิงประกอบผลการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง
คอลัมน์ (๙)	ปัญหาและแนวทางแก้ไข	ระบุปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข

คำอธิบาย
แบบรายงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโครงการ

แบบ RM – ๕ แบบการทบทวนการบริหารความเสี่ยงโครงการ ประจำปีงบประมาณ

ลำดับ	หัวข้อ	คำอธิบาย
	ยุทธศาสตร์	ระบุประเด็นยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการฯ
	แผนงาน/โครงการ	ระบุชื่อแผนงาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี
	หน่วยงาน	ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ
	วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน	ระบุวัน/เดือน/ปี ที่จัดทำรายงานการทบทวนการบริหารความเสี่ยง
	วัตถุประสงค์แผนงาน/โครงการ	ระบุวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ
	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	ระบุตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ
คอลัมน์ (๑)	กิจกรรม	ระบุกิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินการของแผนงาน/โครงการ ตามที่ระบุไว้ในแบบ RM ๑ คอลัมน์ (๒)
คอลัมน์ (๒)	ปัจจัยเสี่ยง	ระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกิจกรรม/ขั้นตอนที่ระบุไว้ในแบบ RM – ๑ คอลัมน์ (๔)
คอลัมน์ (๓)	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระบุวิธีการจัดการความเสี่ยง ด้วยการควบคุม/ลดความเสี่ยงให้ระบุกิจกรรมการควบคุมภายใน หรือแผน/มาตรการเพิ่มเติม ตามที่ระบุไว้ใน RM – ๓ คอลัมน์ (๕)
คอลัมน์ (๔)	เป้าหมาย/ผลสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง	ระบุที่คาดว่าจะได้รับการจัดการความเสี่ยง ตามที่ระบุไว้ใน RM – ๓ คอลัมน์ (๖)
คอลัมน์ (๕)	ระยะเวลาที่กำหนด	ระบุระยะเวลาหรือช่วงระยะเวลาดำเนินการของการควบคุมภายในหรือการจัดการความเสี่ยง ตามที่ระบุไว้ใน RM – ๓ คอลัมน์ (๘)
คอลัมน์ (๖)	ร้อยละความคืบหน้า	ระบุความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง โดยแสดงเป็นร้อยละของความสำเร็จของการดำเนินการ
คอลัมน์ (๗)	ผลการดำเนินการ	ระบุผลการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง
คอลัมน์ (๘)	เอกสาร/หลักฐาน	ระบุเอกสาร/หลักฐานอ้างอิงประกอบผลการดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยง
คอลัมน์ (๙)	ปัญหาและแนวทางแก้ไข	ระบุปัญหาในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข